

PŘEMÝŠLELI JSTE
NĚKDY O TOM, PROČ

NĚKTERÁ
ZVÍŘATA JÍTE
A JINÁ NIKOLI?

Beyond Carnism

PŘEDSTAVTE SI...

... že jste na večírku,
kde se servíruje
lahodný
hovězí guláš.

A woman with long brown hair is smiling broadly and clapping her hands. She is in a social setting, possibly a restaurant or bar, with other people and glasses visible. The background is softly blurred, showing string lights and a warm, indoor atmosphere.

Když se zeptáte na recept, dostanete odpověď:

„Tajemství je v tom mase. Musíš použít dvě kila dobře ochuceného zlatého retrívra.“

Je pravděpodobné, že to, co jste právě považovali za jídlo, nyní považujete za mrtvé zvíře, a to, co doposud chutnalo lahodně, je najednou nechutné. Je pravděpodobné, že se váš zážitek z masa najednou změnil – i když se na mase samotném nic nezměnilo.

Takže co se změnilo?

JEDLÉ

NEJEDLÉ

JEDLÉ

NEJEDLÉ

Co se změnilo,
bylo vaše vnímání.

JEDLÉ

NEJEDLÉ

JEDLÉ

NEJEDLÉ

Pokud jde o požívání zvířat, naše vnímání je z velké části, ne-li zcela, utvářeno naší kulturou.

V kulturách konzumujících maso po celém světě se lidé učí klasifikovat jako „jedlá“ jen malou hrstku zvířat a ostatní zvířata vnímají jako „nejedlá“ a představu jejich konzumace považují za odpornou.

Proč tedy nejsme znechuceni představou konzumace pár druhů, které jsme se naučili považovat za jedlé?

A proč se nikdy nezeptáme proč?

PARŤÁK NEBO POKRM: v čem je rozdíl?

Stejně jako psi a kočky jsou i zvířata chovaná na farmách inteligentní jedinci, kteří mají vlastní pocity, potřeby a životy, na kterých jim záleží. Kuřata, prasata, krávy a ryby jsou občas chovány jako milovaní mazlíčci. Všechna zvířata mají schopnost prožívat potěšení a bolest a hospodářská zvířata netrpí o nic méně než kterákoli jiná zvířata.

Prasata jsou inteligentní a mají podobné vlastnosti jako psi a šimpanzi; kuřata umí základní aritmetiku a cítí strach; krávy si vytvářejí hluboká a trvalá pouta s ostatními členkami svého stáda; a ryby jsou mnohem inteligentnější, než se dříve věřilo, a mají citlivé receptory bolesti, stejně jako mnoho dalších vodních živočichů, jako jsou krabi, humři, chobotnice a sépie.

A photograph of a woman with long blonde hair sitting on the ground, holding a small white lamb close to her face. She is smiling and looking at the lamb. The scene is set outdoors, with a tree trunk and a striped blanket visible in the background. The entire image has a reddish-pink tint.

Hlavní rozdíl mezi
společenskými a hospodářskými
zvířaty je to, jak je vnímáme.

*Pro více informací navštivte carnism.org/bookletreferences.

KARNISMUS

Neviditelný systém přesvědčení, který ovlivňuje lidi tak, aby jedli určitá zvířata

Veganství

Vegetariánství

?

Často předpokládáme, že pouze vegansky či vegetariánsky se stravující osoby mají nějaké přesvědčení. Většina z nás však má svoje přesvědčení, pokud jde o pojidání zvířat – proto jíme například prasata, avšak psy nikoli.

Není-li konzumace zvířat nutností (což je případ mnoha lidí v dnešním světě), je to volba – a volby vždy vyplývají z přesvědčení.

KARNISMUS JE NÁSILNÝ SYSTÉM PŘESVĚDČENÍ.

VĚDĚLI JSTE, ŽE:

- Kuřatům používaným k produkci vajíček se běžně odřezávají citlivé zobáky horkou čepelí – bez utlumení bolesti.
- Vzhledem k tomu, že samčí kuřata jsou při výrobě vajec považována za neúčinná, jsou krátce po vylíhnutí rozemleta zaživa, zplynována, usmrcena elektrickým proudem nebo udušena.
- V mlékárenském průmyslu jsou krávy každý rok násilně inseminovány a telata jsou jim odebirána krátce po narození. Samice telat jsou chovány k produkci mléka, zatímco samci jsou poraženi ve věku čtyř měsíců a prodáváni jako telecí.
- Samčí selata jsou bez utlumení bolesti kastrována, aby jejich maso získalo lepší vůni a chuť.
- Divoké ryby ulovené po celém světě pomocí komerčních rybolovných metod jsou často udušeny, když jsou vytaženy z vody, rozdrceny ve velkých sítích pod tíhou tisíců dalších ryb nebo jsou usmrceny bez předchozího omráčení a nechány vykrvácet. Chované ryby jsou obvykle vystaveny špatným životním podmínkám, včetně stísněného prostoru, hladovění a nehumánních metod usmrcení.
- Konzumace rostlinné stravy může pomoci předcházet, zvládat a dokonce i zvrátit srdeční choroby a diabetes 2. typu; snížit krevní tlak či riziko obezity.
- Podle Organizace spojených národů je konzumace rostlinné stravy jedním z nejlepších způsobů, jak kompenzovat nejzávažnější ekologické problémy, kterým dnešní svět čelí, jako je klimatická krize, odlesňování a vyčerpání sladké vody.

Každý týden je na celém světě poraženo 1,36 miliardy chovaných (suchozemských) zvířat – více než celkový počet lidí zabitých ve všech válkách v celé historii lidstva.

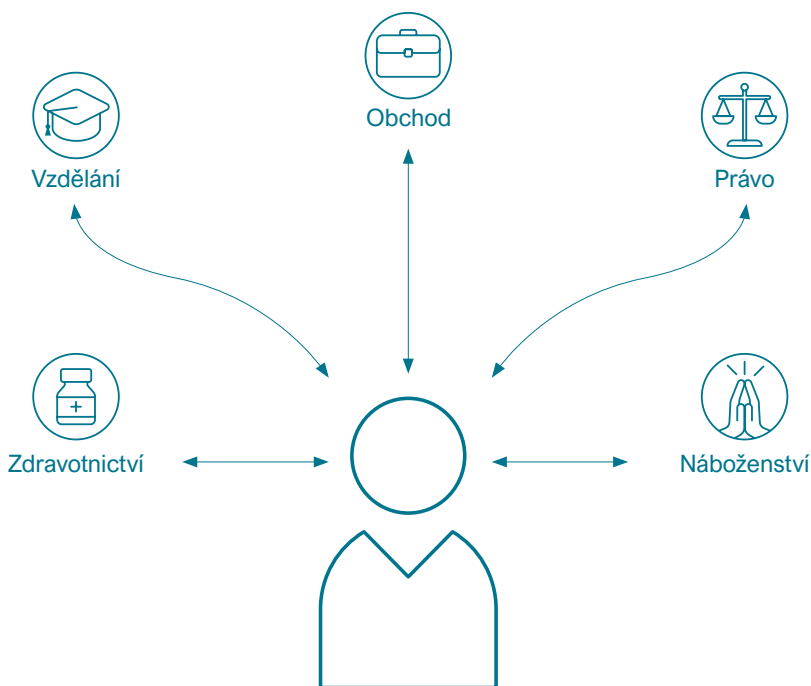

*Pro více informací navštivte carnism.org/bookletreferences.

KARNISMUS JE DOMINANTNÍ SYSTÉM PŘESVĚDČENÍ.

Karnismus je rozšířený a neviditelný a je udržován a podporován všemi hlavními společenskými institucemi.

Karnismus tak formuje normy a chování týkající se požívání zvířat.

Karnistický zaujatý pohled

je zabudován do

samotných základů společnosti.

Když se narodíme do dominantního systému, jako je karnismus, „internalizujeme“ si ho.

Učíme se dívat na svět optikou karnismu.

Certificate
Doctor of
Carnistic
Nutrition

OBRANNÉ

MECHANISMY

Karnismus je v rozporu se základními lidskými hodnotami, jako je soucit a spravedlnost.

Karnismus proto využívá obranné mechanismy, které deformují naše myšlenky a otupují naše pocity, takže jednáme proti svým hodnotám, aniž bychom si to uvědomovali. Jinými slovy, karnismus nás učí, jak nemyslet a necítit.

Tři N ospravedlnění (normal, natural, necessary = normální, přirozené, nezbytné)

Karnismus nás učí věřit ve tři základní mýty: že jíst zvířata je normální, přirozené a nezbytné.

Tato „tři N ospravedlnění“ byla použita i k podpoře jiných násilných systémů.

Konzumace zvířat

Heterosexuální nadřazenost

Mužská dominance

**JE NORMÁLNÍ, PŘIROZENÁ,
A NEZBYTNÁ**

Hospodářská zvířata jako abstrakce

Karnismus nás učí vnímat hospodářská zvířata jako abstrakce (klony či kopie), jako by to nebyli jednotlivci s vlastní osobností. Učíme se například věřit, že „prase je prase a všechna prasata jsou stejná“.

Hospodářská zvířata jako předměty

Karnismus nás učí chápat zvířata jako předměty. Kuře na našem talíři například označujeme za něco, nikoli za někoho.

Chovaným zvířatům rovněž dáváme spíše čísla než jména.

Mýty o „humánním“ a organickém mase, vejcích a mléčných výrobcích

Většina z nás by považovala za kruté zabít šťastného, zdravého zlatého retrívra jen proto, že lidem chutnají jeho nohy. Přesto, když se přesně to samé dělá s jedinci jiných druhů, jsme učení považovat to za „humánní“.

Přitom farmy, na kterých jsou „humánně“ chována hospodářská zvířata, jsou často téměř stejně brutální jako průmyslové farmy.

Podobně jako průmyslové farmy, i „humánní farmy“ používají kruté praktiky, jako je odřezávání zobáku kuřat narozených slepicím snášejkám; kastrace selat bez úlevy od bolesti; a násilné oplodňování krav chovaných na mléko, kterým jsou potom odebrána mláďata hned po narození. A mnoho „humánních“ farmářů a farmárek posílá svá zvířata na stejná jatka, kde jsou zabijena všechna ostatní hospodářská zvířata.

O Beyond Carnism

Beyond Carnism je mezinárodní organizace se sídlem v USA, která se věnuje odhalování a transformaci karnismu. Snažíme se posílit postavení nevegansky i vegansky se stravujících osob prostřednictvím zvyšování povědomí a školení, abychom pomohli vytvořit spravedlivější a soucitnější svět pro všechny bytosti, lidské i ty mimolidské.

Dr. Melanie Joy

Dr. Melanie Joy je psycholožka, která získala vzdělání na Harvardu, uznávaná řečnice a autorka oceňované knihy *Proč milujeme psy, jíme prasata a oblékáme se do krav: Úvod do karnismu*.

Dr. Joy je osmou držitelkou ceny Ahimsa – která byla dříve udělena Nelsonu Mandelovi a dalajlámovi – za její práci v oblasti globálního nenásilí. Její práce se objevuje v médiích po celém světě, včetně BBC, ABC Australia, NPR a *The New York Times*. Poskytuje rozhovory a školení ve více než 50 zemích a je rovněž zakládající prezidentkou neziskové organizace Beyond Carnism.

Více se o její práci můžete dozvědět na carnism.org.

Staňte se součástí řešení ještě dnes!

Tyto jednoduché kroky mohou mít zásadní dopad na vás i na celý svět.

Stravujte se vegansky, jak je to jen možné

Vyzkoušejte bezplatnou 30denní výzvu Veggie Challenge, díky které se naučíte jíst více rostlinně a snížíte tak svou účast na karnismu. Navštivte veggiechallenge.cz.

Podporujte veganství

Podporovat veganství či vegany a veganky můžete i tehdy, když se tak sami zcela nestravujete. Můžete zvyšovat povědomí o karnismu, darovat svůj čas nebo peníze veganským organizacím a využít svůj vliv tak, jak uznáte za vhodné, k transformaci karnismu.

Učte se a sdílejte

Sledujte nás na sociálních sítích a prohlížejte si a sdílejte náš obsah.

[@beyondcarnism](https://www.instagram.com/beyondcarnism)

Darujte

Naši práci umožňují charitativní dary od lidí, jako jste vy. Pomozte nám i nadále odhalovat a transformovat karnismus příspěvím na carnism.org.

Pomozte nám prosím tím, že nám věnujete dvě minuty a [podělíte se o své myšlenky](#).

“

Lidé potřebují a zaslouží si znát pravdu o karnismu, aby si mohli svobodně vybírat jídlo – protože bez informovanosti neexistuje svobodná volba.

DR. MELANIE JOY,
zakládající prezidentka,
Beyond Carnism

Komentáře diváků a divaček TEDx talk a účastníků a účastnic prezentace o karnismu:

„Tohle je to nejdůležitější, co jsem [se naučila] za celý svůj život.“

„Dr. Joy, aniž by odsuzovala a s velkým soucitem, nabízí největší naději ohledně toho, jak zapojit nepochybující společnost, aby si pokládala nejdůležitější otázky života.“

„Život měnící, emocionální, výmluvné, hluboce informativní.“

„Tato [informace] mi skutečně otevřela oči.“

„Děkuji, že jste učinila neviditelné viditelným.“

„Moc vám děkuji za vaši práci. Změnilo mi to život a přál bych si, aby to oslovilo ještě více lidí.“

„... ohromující a zlomové. Miluji a oceňuji práci, kterou děláte. Je to inspirativní. Děkuji!“

Beyond Carnism je registrovanou veřejnou charitou 501(c)(3).

Naše EIN je 84-3033232.

Odkazy a fotografie naleznete na carnism.org/booklet.

© Beyond Carnism 2023